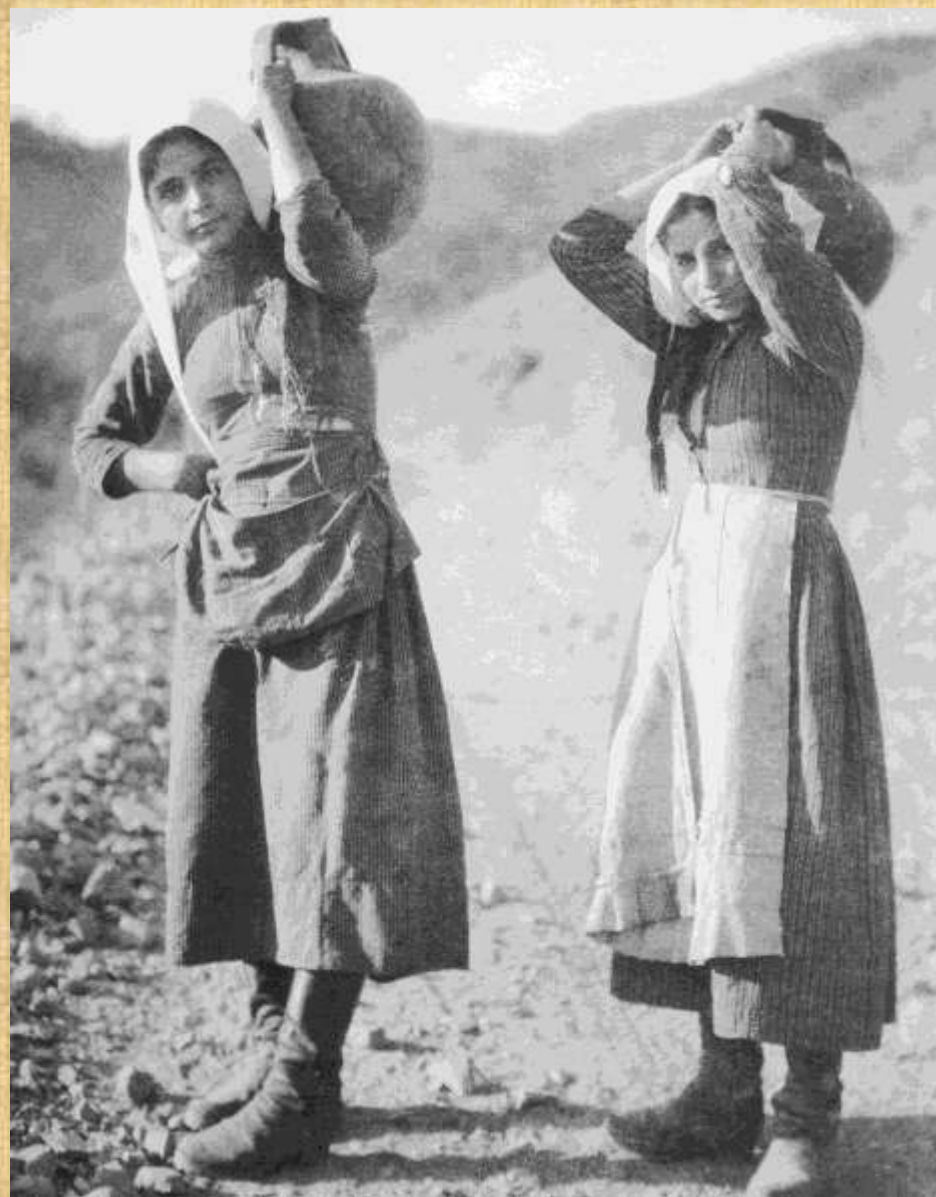

ΥΔΑΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

**Ανάληψη νέων αρμοδιοτήτων
από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων
για την Ενιαία Διαχείριση Υδάτων**

Περίοδος 1878 – 1960

Κατά την περίοδο της βρετανικής κατοχής της Κύπρου οι Βρετανοί αντιμετώπιζαν το πρόβλημα της έλλειψης νερού πάνω σε πιο προγραμματισμένη βάση. Το πρώτο πρόβλημα που προσπάθησαν να λύσουν ήταν εκείνο της υδατοπρομήθειας των πόλεων. Αργότερα ασχολήθηκαν την ανεύρεση νερού για αρδευτικούς σκοπούς.

Κατά τον πρώτο χρόνο της βρετανικής κυριαρχίας το Βασιλικό Σώμα Μηχανικών του Βρετανικού Στρατού ασχολήθηκε με την επιδιόρθωση υφισταμένων αρδευτικών έργων. Το 1880 στάλθηκε από την Αγγλία ο γεωλόγος R. Russell για να μελετήσει τους υδάτινους πόρους και το πρόβλημα της υδατοπρομήθειας στην Κύπρο. Στη μελέτη του ο Russell υποστήριξε ότι η περιοχή της Μεσαορίας αποτελούσε καλή αρτεσιανή λεκάνη και εισηγήθηκε να γίνουν βαθιές διατρήσεις για ανεύρεση αρτεσιανού νερού. Οι εισηγήσεις του Russell άρχισαν να εφαρμόζονται με την ανόρυξη βαθιών διατρήσεων. Ωστόσο το σχέδιο διακόπηκε λόγω υψηλού κόστους και έλλειψης τεχνικών μέσων.

Το 1896 ιδρύθηκε το Τμήμα Δημοσίων Έργων, που ανέλαβε και κατασκευές των υδατικών έργων, ενώ το 1898 στάληκε στην Κύπρο ο υδραυλικός μηχανικός Medlicott για να μελετήσει την κατασκευή διαφόρων αρδευτικών έργων. Ο Medlicott από τις μελέτες του κατέληξε στο συμπέρασμα ότι τα καλύτερα αρδευτικά έργα έπρεπε να κατασκευαστούν στη Μεσαορία. Το σχέδιο του πρόβλεπε την κατασκευή υδατοδεξαμενών στα Κούκλια, την Αχερίτου και την Σύγκραση για την αποθήκευση των νερών των ποταμών Πεδιαίου και Γιαλιά. Το έργο προοριζόταν για την άρδευση των σιτηρών και βαμβακιών της Μεσαορίας.

Αλακάτι για άντληση νερού

Υδατοδεξαμενή των Κουκλιών (1900)

Στις αρχές του 1939 δημιουργήθηκε ξεχωριστό Τμήμα υπεύθυνο για τα έργα υδατικής ανάπτυξης, το Τμήμα Υδατοπρομήθειας και Άρδευσης, το οποίο μετονομάστηκε το 1955 σε Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων.

Στις δεκαετίες του 1940 και 1950 το Τμήμα περιορίστηκε βασικά στην εκτέλεση μικρών αρδευτικών έργων τοπικής σημασίας σε όλες τις επαρχίες της Κύπρου, με τη χρήση επιφανειακών νερών με φράγματα εκτροπής, μικρές υδατοδεξαμενές και διακλαδώσεις με τσιμενταύλακα ως επί το πλείστον.

Μέχρι την ανακήρυξη της Κυπριακής Δημοκρατίας, το 1960, κατασκευάστηκαν 15 υδατοδεξαμενές, περιορισμένου μεγέθους και χωρητικότητας, για την αποθήκευση επιφανειακών νερών.

Παράλληλα συνεχίστηκε η εντατική εκμετάλλευση των υπογείων νερών με την ανόρυξη χιλιάδων διατρήσεων, σε όλες τις περιοχές της Κύπρου που διέθεταν πλούσια υδροφόρα στρώματα.

Δημόσια Βρύση στο Καϊμακλί (1930)

Δημόσια Βρύση, Λευκωσία (1945)

Μεταφορά νερού (1952)

Περίοδος 1960 - 1974

Κύριο γνώρισμα της περιόδου αυτής ήταν η στενή συνεργασία του Υπουργείου Γεωργίας Φυσικών Πόρων, βασικά μέσω του ΤΑΥ, με διεθνείς και άλλους Οργανισμούς για τη διεξαγωγή μελετών που σχετίζονταν με τον προγραμματισμό της ανάπτυξης και κατασκευής έργων και τη διαμόρφωση βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων σχεδίων δράσης. Κατά την περίοδο αυτή έγιναν οι τεχνοοικονομικές μελέτες για πολλά έργα και κατασκευάστηκαν πολλά φράγματα.

Παράλληλα, ικανοποιήθηκαν οι ανάγκες υδατοπρομήθειας των χωριών με την διανομή του νερού σε κάθε νοικοκυριό.

Μέτρηση ροής νερού

Μέτρηση ροής νερού

Μηχανουργείο του ΤΑΥ

Κατασκευή υδατοδεξαμενής στη Λευκωσία

Κατασκευή αρδευτικών καναλιών

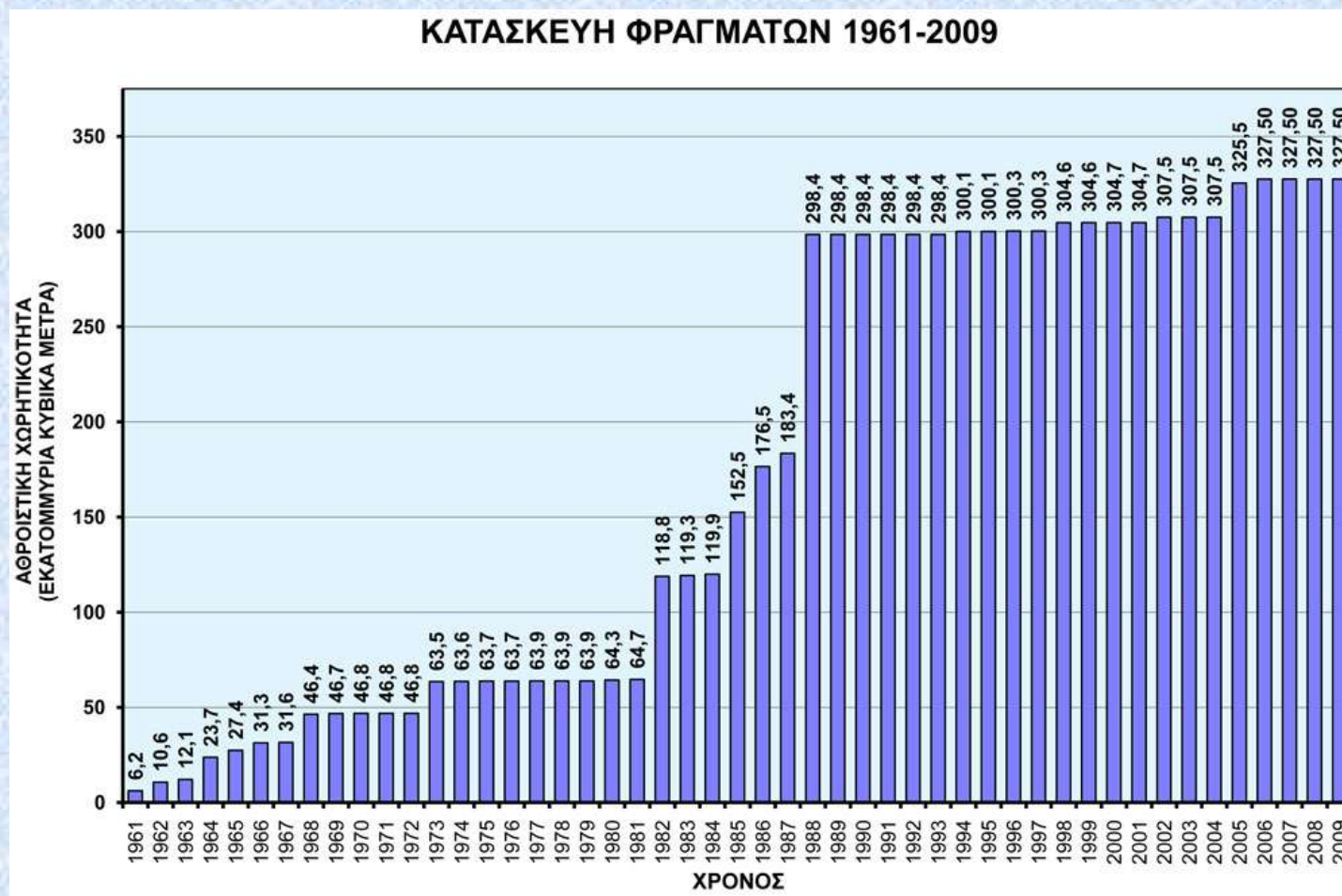
Περίοδος 1974-Σήμερα

Η περίοδος αυτή χαρακτηρίζεται από σημαντικά επιτεύγματα στο τομέα της υδατικής ανάπτυξης με την κατασκευή μεγάλων έργων, όπως:

- Αρδευτικό έργο Πάφου
- Σχέδιο Ενιαίας Αγροτικής Ανάπτυξης Πιτσιλιάς
- Σχέδιο Βασιλικού - Πεντάσχοινου
- Αρδευτικό έργο Χρυσοχούς
- Σχέδιο Νότιου Αγωγού
- Αφαλατώσεις

Αποθηκευτική ικανότητα φραγμάτων 327,50 ΕΚΜ

Σχέδιο Νοτίου Αγωγού

Φράγμα Κανναβιού

Μονάδα Αφαλάτωσης Δεκέλειας

Μονάδες Αφαλάτωσης

- Λάρνακα
- Δεκέλεια
- Επισκοπή
- Πάφος
- Βασιλικό

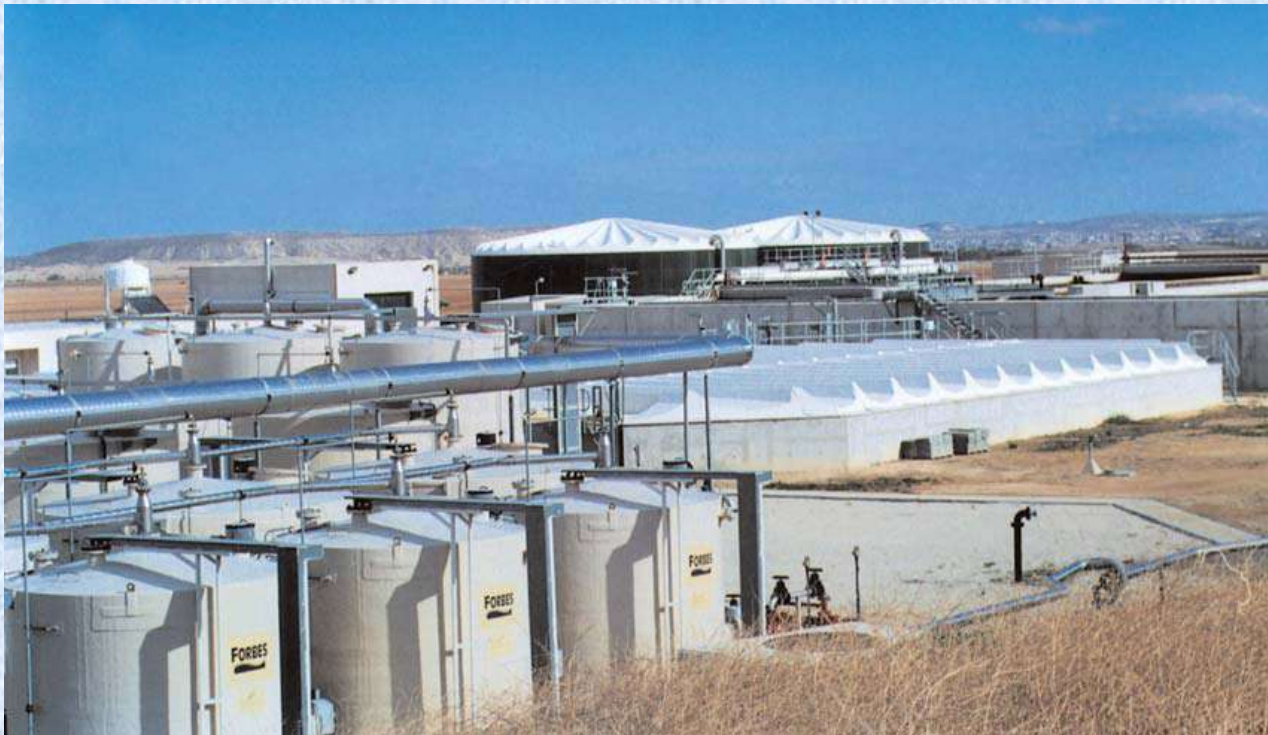
Απεξάρτηση της υδατοπρομήθειας
από τη βροχόπτωση

Ενίσχυση με ανακυκλωμένο νερό του Υδατικού Ισοζυγίου

Σημαντική δράση για τη βελτίωση του υδατικού ισοζυγίου στο νησί μας. Το ανακυκλωμένο νερό, το οποίο είναι μια αξιόπιστη πηγή, αναμένεται να παίξει σημαντικό ρόλο.

Σταθμός επεξεργασίας οικιακών λυμάτων και βιομηχανικών αποβλήτων στη Βαθιά Γωνιά

Άρδευση με ανακυκλωμένο νερό

Οδηγία Πλαίσιο 2000/60/ΕΚ Περί Υδάτων

Η οδηγία αναμορφώνει την υφιστάμενη Ευρωπαϊκή Νομοθεσία και θέτει το νομοθετικό πλαίσιο για την ορθή διαχείριση και προστασία των υδατικών πόρων.

Ο βασικός στόχος της οδηγίας είναι η αποτροπή της περαιτέρω υποβάθμισης όλων των υδάτων και η επίτευξη μιας «καλής κατάστασης» μέχρι το 2015.

Καλλιέργεια υδατικής συνείδησης για εξοικονόμηση νερού

Διαλέξεις και επισκέψεις σε σχολεία

Διαλέξεις σε στρατόπεδα Εθνικής Φρουράς

Ανάγκη Αναδιάρθρωσης της Υδατικής Νομοθεσίας

- In a report published by the United Nations in 1961, prepared by Professor Thorp, the recommendation was made in respect of water legislation that:
“ The existing laws should be replaced by **new and simplified legislation**. Thus, at present there is a constant unnecessary dropping of the level of almost all aquifers in Cyprus and there is no legislation under which the Government may prevent it. Already many wells or boreholes have dried up and in many areas along the sea, fresh ground water has been replaced by sea water. Consequently, surrounding land on which flourishing cultivation existed has become sterile. These very grave development continue to occur now as they have in the past; yet **the Water Development Department is powerless to take remedial action** and paradoxically can do no more than calculate the rate of destruction. **Drastic action is required** to prevent continuing destruction on a massive scale ”.

Ανάγκη Αναδιάρθρωσης της Υδατικής Νομοθεσίας

- In 1962 two FAO water legislation experts, Prof. Krausz and Dr. Caponera, visited Cyprus. The two experts submitted a report to the Government in 1963, the main recommendations and conclusions of which are set out below:
- Cyprus has a **strange mixture of water laws, some dating back several centuries.** Present statutory water laws are numerous, complex, duplicatory, divide authority and discriminate in the recognition of private water rights. There are 12 chapters of laws relating to water comprising 132 printed pages.
- Primary responsibility for carrying out these laws is divided between two ministries - Agriculture and Interior. **Unification is necessary** for efficient programming and administration.

Ανάγκη Ενιαίας Διαχείρισης Υδάτων

- Ο κατακερματισμός ευθυνών και εξουσιών δεν μπορεί παρά να οδηγεί σε σπατάλη, αποσπασματική αντιμετώπιση των προβλημάτων και τελικά σε αδυναμία άσκησης ενιαίας, ορθολογικής και αποτελεσματικής διαχείρισης του συνόλου των υδάτινων πόρων.
- Οι κλιματικές αλλαγές που ήδη επηρεάζουν δραματικά τον τόπο μας, καθιστούν τον παράγοντα της διάθεσης νερού ακόμη πιο κρίσιμο. Με βάση τα δεδομένα είναι εμφανές ότι το υδατικό πρόβλημα δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί με μεμονωμένα μέτρα αλλά ολοκληρωμένα, μέσα από ένα θεσμικό πλαίσιο που να διέπει τη λειτουργία του υδατικού τομέα.
- Ο έλεγχος των αντλήσεων από γεωτρήσεις ήταν ανεπαρκής και αναποτελεσματικός, λόγω πολυτεμαχισμού και επικάλυψης αρμοδιοτήτων για την έκδοση αδειών γεωτρήσεων, αδυναμίας εξάσκησης αποτελεσματικού ελέγχου για την εφαρμογή των όρων των αδειών και έλλειψης αποτρεπτικών κυρώσεων και ποινών στην υφιστάμενη νομοθεσία.

Ψήφιση του νόμου για την Ενιαία Διαχείριση Υδάτων

Αποτελεί μια ιστορική εξέλιξη στην προσπάθεια επίλυσης του υδατικού προβλήματος και της ολοκληρωμένης, ορθολογικής και βιώσιμης διαχείρισης των υδάτινων μας πόρων.

Είναι ένα μεγάλο βήμα προς τα εμπρός και θα συμβάλει αποτελεσματικά στην επίλυση πλείστων προβλημάτων συνυφασμένων με τη χρήση του νερού.

Στόχος και Όραμα

Στόχος της Κυβέρνησης είναι η εξασφάλιση ικανοποιητικών ποσοτήτων νερού προς όφελος τόσο των κατοίκων του νησιού όσο και του περιβάλλοντος, διαμέσου μίας βιώσιμης διαχείρισης των υδάτινων πόρων.

Το όραμα του ΤΑΥ είναι η αειφόρος ανάπτυξη των υδάτινων πόρων, μέσα στα πλαίσια μιας ολοκληρωμένης περιβαλλοντικής πολιτικής.

Η συνολική κυβερνητική πολιτική θα δώσει ικανοποιητικές λύσεις σε όλες τις πτυχές του υδατικού προβλήματος.

Το νερό, όμως, δεν πρέπει να θεωρείται ως δεδομένο.

Η έλλειψη νερού είναι ένα από τα πιο κρίσιμα προβλήματα που αντιμετωπίζει η ανθρωπότητα.

Το νερό είναι ένα αγαθό που φαίνεται πως η φύση θα μας το δίνει όλο και σε λιγότερες ποσότητες, γι' αυτό επιβάλλεται να το χρησιμοποιούμε σωστά και να περιορίσουμε τη σπατάλη του.

Προσοχή λοιπόν στη χρήση του νερού.

Χρήση και όχι κατάχρηση.

